

ul. Fryderyka Chopina 41 lok. 2
20-023 Lublin
fundacja.wor@gmail.com
wolnoscodreligii.pl
NIP: 7123267431
KRS: 0000403073

FUNDACJA
**WOLNOŚĆ
OD RELIGII**

Lublin, 17 października 2019 r.

Dyrekcja Zespołu Szkół nr 1 w Bochni
Ul. Windakiewicza 23
32-700 Bochnia

Działając imieniem Fundacji Wolność od Religii z siedzibą w Lublinie, w odpowiedzi na prośby zaniepokojonych rodziców i na rzecz przestrzegania w naszym kraju prawa oświatowego, a także na rzecz uwzględnienia i poszanowania praw mniejszości, rodziców i ich dzieci, które nie uczęszczają na lekcje religii rzymskokatolickiej oraz w imię przestrzegania fundamentalnych zasad państwa demokratycznego tj. ochrony praw mniejszości i równości obywateli wobec prawa, zwracam się do Państwa z prośbą o niewyrażanie zgody organizatorom rekolekcji na dowolne przerywanie zajęć obowiązkowych rekolekcjami (zwolnienie z czwartej i piątej godziny lekcyjnej w celu wyjścia na odpust w pobliskiej parafii rzymskokatolickiej) i przywrócenie świeckiego charakteru placówki.

Zgodnie z Konstytucją RP art. 25 ust. 2 **Władze publiczne w Rzeczypospolitej Polskiej zachowują bezstronność w sprawach przekonań religijnych, światopoglądowych i filozoficznych, zapewniając swobodę ich wyrażania w życiu publicznym.** Ponadto jak wskazuje konstytucja i prawo oświatowe rodzice samodzielnie występują do szkoły z ewentualnym życzeniem co do uczestniczenia ich dzieci w lekcjach religii danego wyznania oraz w uroczystościach religijnych lub też biorą w nich dobrowolny udział na zaproszenie katechetów. § 10 ust. 1 Rozporządzenia z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach wskazuje, że *Uczniowie uczęszczający na naukę religii mają prawo do zwolnienia z zajęć szkolnych w celu odbycia trzydniowych rekolekcji wielkopostnych, jeżeli rekolekcje te stanowią praktykę danego kościoła lub innego związku wyznaniowego. W*

czasie trwania rekolekcji szkoła nie jest zwolniona z realizowania funkcji opiekuńczej i wychowawczej. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do rekolekcji organizowanych w innym terminie.

W związku z powyższym **szkoła jest zobowiązana zebrać oświadczenia rodziców, którzy zwalniają swoje dzieci z zajęć dydaktycznych na rekolekcje.** Jednocześnie dla uczniów, którzy nie zostali zwolnieni ze szkoły przez rodziców (lub po ukończeniu 18 lat sami nie zwolnili się z zajęć szkolnych) szkoła ma zapewnić zajęcia dydaktyczne.

Powyższe stanowisko prezentował Minister Edukacji Narodowej w piśmie do fundacji z dnia 27 czerwca 2017 r. wskazując, że uczniowie nieuczestniczący w rekolekcjach *są zobowiązani do udziału w zajęciach szkolnych odbywających się w godzinach ustalonego stałego planu zajęć i mają odnotowywany fakt obecności na tych zajęciach. Nieuprawnione jest więc informowanie rodziców, że w czasie rekolekcji nie ma zajęć - z wyjątkiem sytuacji, gdy wszyscy uczniowie szkoły uczęszczają na religię.*

Z obowiązujących aktów prawnych wynika wprost, że w czasie rekolekcji w szkołach publicznych zajęcia dydaktyczno-wychowawcze odbywają się zgodnie z planem i obecność uczniów jest odnotowywana w dzienniku lekcyjnym. Jeśli są to dni dodatkowo wolne od zajęć dydaktyczno-wychowawczych w rozumieniu § 5 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie organizacji roku szkolnego (Dz.U.2017.1603 z dnia 28.08.2017 r.), **szkoła organizuje zajęcia wychowawczo-opiekuńcze, na które rodzice mogą, ale nie muszą** postać dzieci, których obecność jest odnotowywana w dzienniku zajęć w świetlicy.

W ubiegłych latach nauczyciele przekazywali do fundacji skargi, z których wynika, że dyrektorzy szkół wydawali im polecenia – lub przekazywali "dorożumiane oczekiwanie" – sprawowania opieki nad uczniami w czasie rekolekcji organizowanych przez proboszcza, co prowadziło do poddawania nauczycieli "wbrew ich woli czynnościom, które stanowią formę praktyki religijnej". Takie zachowania dyrektorów szkół stanowią naruszenie dóbr osobistych nauczycieli. (orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2013 r. sygn. akt II CSK 1/13). Niezależnie od tego wskazujemy, że powyższe przypadki powinny być kwalifikowane jako naruszenie art. 11 zn 1 Kodeksu pracy tj. obowiązku szanowania godności i innych dóbr osobistych pracownika, a także w przypadkach skrajnych przybierają postać mobbingu w rozumieniu art. 94 zn 4 Kodeksu pracy.

Z chwilą zwolnienia ucznia na wniosek rodziców (lub na wniosek samodzielnej decyzji ucznia powyżej 18 roku życia), to organizator rekolekcji tj. proboszcz parafii miejsca lokalizacji szkoły odpowiada w całości za przebieg rekolekcji, w tym za bezpieczeństwo uczniów, a w czasie rekolekcji szkoła normalnie realizuje program zajęć, nawet w przypadkach, gdy większość lub znaczna część uczniów uczestniczy w tym samym czasie w rekolekcjach.

Tym samym nie powinny mieć miejsca zdarzenia polegające na bezpośrednim lub pośrednim przymuszaniu nauczycieli do uczestniczenia w praktykach religijnych w czasie wykonywania ich pracy.

Żadna religia nie powinna wpływać na działania edukacyjne w polskiej szkole publicznej. Szkoła publiczna winna być szkołą przyjazną dla wszystkich dzieci, niezależnie od światopoglądu ich rodziców i ich samych. Ustawa o gwarancjach

wolności sumienia z dnia 17 maja 1989 r. w art. 10 ust. 1 wyraźnie określa, że *Rzeczpospolita Polska jest państwem świeckim, neutralnym w sprawach religii i przekonań.*

Z powyższych względów szkoła powinna mieć na szczególnej uwadze treść art. 53 ust. 7 Konstytucji, stanowiący, że nikt nie może być obowiązany przez organy władzy publicznej do ujawnienia swojego światopoglądu, przekonań religijnych lub wyznania. Nadto Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej formułuje zakaz dyskryminacji w art. 32 ust. 1 i ust. 2, zgodnie z którym wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne. Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiejkolwiek przyczyny. Przywołać także należy przepis Konwencji o prawach dziecka z dnia 20 listopada 1989 roku. Zgodnie bowiem z art. 14 ust. 1 i 2 Konwencji, Państwa-Strony będą respektowały prawo dziecka do swobody myśli, sumienia i wyznania, będą respektowały prawa i obowiązki rodziców lub, w odpowiednich przypadkach, opiekunów prawnych odnośnie do ukierunkowania dziecka w korzystaniu z jego prawa w sposób zgodny z rozwijającymi się zdolnościami dziecka. Religia rzymskokatolicka może być przedmiotem nauczania jednak zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach *Uczestniczenie lub nieuczestniczenie w przedszkolnej albo szkolnej nauce religii lub etyki nie może być powodem dyskryminacji przez kogokolwiek w jakiejkolwiek formie.*

Należy również zwrócić uwagę na to, że parafia zorganizowała rekolekcje na czwartej i piątej godzinie lekcyjnej, w miejsce obowiązkowych zajęć zapisanych w tygodniowym planie. Podstawowym i priorytetowym zadaniem szkoły jest zapewnienie uczniom dostępu do edukacji, zgodnie z zatwierdzonymi programami nauczania, w odpowiedniej liczbie godzin. Powyższe stanowi jednocześnie realizację zadań publicznych. W tygodniowym planie lekcji szkoła wyznacza ściśle określone godziny zajęć poszczególnych przedmiotów. Zastąpienie lekcji wydarzeniami religijnymi powoduje powstawanie zaległości w nauce dlatego wydarzenia o charakterze religijnym powinny być organizowane w czasie pozalekcyjnym.

W związku z powyższym proszę o zmianę opisanej wyżej dyskryminującej praktyki szkoły oraz poinformowanie fundacji z zachowaniem formy pisemnej.

Z należytą
Dorota Wojcik
prezeska zarządu

